

There is a wide range of song activities that help to develop lexical competence. Every teacher may choose the most favorable and apply them in his own practice. Songs allow for interesting changes in the classroom, thus energizes learning activities. Additionally, many words in songs are repetitive and this makes them stay in mind. Tunes and lyrics infiltrates people's thoughts and they may stay in our memory for a long time. Hence, learning through songs may be a good method of developing lexical competence.

REFERENCES

1. Пассов Е. И. Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению. Москва: Русский язык, 1989. 276 с.
2. Eken D. K. Ideas for Using Songs in the English Language Classroom. English Teaching FORUM 34, 1996. P. 46
3. Griffie D. T. Songs in action. Trowbridge: Prentice Hall International, 1992. 4–5 p.
4. Krashen S. D. Principles and practice in second language acquisition. Oxford: Pergamon Press, 1982. P. 45
5. Larsen-Freeman D. Techniques and principles in language teaching. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press, 2000. 73 p.

Віннічук Оксана

Науковий керівник – доктор пед. наук, професор Задорожна І. П.

ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ ЯК РІЗНОВИД ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ

У статті проаналізовано особливості інтерактивного навчання та його можливості для організації проблемного навчання. Розглянуто особливості кооперативного, колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань. Конкретизовано технології в межах зазначених типів інтерактивного навчання.

Ключові слова: інтерактивне навчання, проблемне навчання, технології, типи, види.

Мета статті – проаналізувати особливості інтерактивного навчання та його проблемний компонент.

Інтерактивне навчання – це перш за все “діалогове” навчання, у ході якого здійснюється взаємодія викладача та студента: усі учасники навчального процесу взаємодіють один з одним, обмінюються інформацією, разом вирішують проблеми, моделюють ситуації, оцінюють дію колег і власну поведінку, занурюються у реальну атмосферу ділового і побутового співробітництва, тощо [2, с. 131].

За даними учених, під час лекції студент засвоює лише 5% матеріалу, під час читання – 10%, роботи з відео/аудіоматеріалами – 20%, під час демонстрації – 30%, під час дискусії – 50%, під час практики – 75%, коли студент

застосовує знання – 90% [244; 250]. Знання застосовуються в практичній діяльності, тобто в контексті навчання іноземної мови – в процесі активного вирішення проблем, яке вимагає активної пізнавальної та комунікативної діяльності.

У сучасній науці виокремлюють такі види інтерактивного навчання:

- кооперативне навчання,
- колективно-групове навчання,
- ситуативне моделювання,
- опрацювання дискусійних питань [1, с. 77].

У таблиці 1 наведено типи та види технологій проблемного навчання (за І. В. Зайцевою).

Таблиця 1.1.

Типи та види технологій проблемного навчання [1]

Кооперативне навчання	Колективно-групове навчання	Ситуативне моделювання	Опрацювання дискусійних питань
<ul style="list-style-type: none"> • робота в парах • робота у змінних трійках • робота в малих групах • карусель • акваріум 	<ul style="list-style-type: none"> • обговорення проблеми всіма студентами • “мозковий штурм” • вирішення проблем • “мікрофон” • “дерево рішень” • аналіз ситуації 	<ul style="list-style-type: none"> • рольова гра 	<ul style="list-style-type: none"> • метод “Прес” • “займи позицію” • “зміни позицію” • неперервна школа думок • евристична бесіда • дискусія • дискусія–ток-шоу • дебати

Розглянемо деякі з типів і видів технологій.

Кооперативне навчання – це організація навчання у малих групах студентів, які об'єднані спільною навчальною метою.

Робота в парах дає змогу і час подумати, обговорити ідеї з партнером перед озвученням їх перед більшою аудиторією, сприяє формуванню навичок критичного мислення, розвиває вміння висловлюватись, вести дискусію, переконувати співрозмовника. Робота в парах дає змогу інтенсифікувати процес навчання і зекономити час – швидко виконувати вправи, які за інших умов потребують великої затрати часу: обговорити короткий текст, завдання; взяти інтерв'ю і визначити ставлення партнера до тієї чи іншої навчальної діяльності тощо [1, с. 91–92].

Робота в трійках – дещо більш ускладнена робота, ніж в парах, що проводиться для обговорення проблеми, обміну думками, підведення підсумків.

Роботу в малих групах (4–5 студентів) доцільно використовувати для вирішення складних проблем, що потребують більшого залучення думок, ідей.

Карусель залучає в роботу всіх студентів. Реалізовується активне спілкування та обговорення проблеми між усіма студентами. Цю технологію варто застосовувати для: 1) збирання інформації; 2) інтенсивної перевірки обсягу та глибини знань; 3) розвитку вміння аргументувати свою позицію. При цьому група студентів об'єднується у кілька команд, і кожна з них обирає представника, який відповідає за збір інформації [1, с. 119–121]. Групи отримують завдання, обговорюють його та роблять нотатки, після чого інформація передається від однаєї групи до іншої. Кожна команда знайомиться з наведеними даними та додає свої. Коли завершується оберт, група узагальнює, систематизовує та обговорює інформацію.

Колективно-групове навчання – одночасна спільна (фронтальна) робота всієї групи студентів, під час якої студенти працюють разом або індивідуально над одним завданням. За такої організації навчання кількість слухачів завжди більша, ніж тих, хто говорить [1, с. 19].

“Мозковий штурм” сприяє породженню значної кількості ідей при високій активності учасників, формує комунікативні вміння студентів.

“Технологія мікрофон” вчить студентів ставити запитання, формувати в студентів навички критично мислення, висловлювати й обґрунтовувати власні думки, виявляти важливі та другорядні обставини, аналізувати та приймати рішення. Студенти розташовані в колі, вони по черзі висловлюються з певної проблеми, передаючи уявний чи реальний “мікрофон”.

“Дерево рішень” є прийомом розв'язання проблем, що допомагає студентам проаналізувати та краще зрозуміти механізми прийняття складних рішень шляхом їх обговорення у групах за такою схемою: проблема – варіанти рішень – позитивні і негативні наслідки рішень – найбільш прийнятне рішення – висновки [1, с. 114–116]. Для проведення занять із застосуванням технології “дерево рішень” викладач обирає проблему, яка немає загального рішення.

Ситуативне моделювання орієнтований на свідоме відтворення ситуацій, що зустрічаються у реальній комунікації на основі рольових і ділових ігор.

Опрацювання дискусійних питань допомагає розвивати практичне мислення, визначати і висловлювати власну позицію.

Прийоми прес, займи позицію, зміни позицію, неперервна школа думок, евристична бесіда, дискусія, дебати є ефективними для розвитку вмінь говоріння.

У навчальному процесі доцільно використовувати всі зазначені прийоми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зайцева І. В. Формування у майбутніх філологів компетентності в англійському діалогічному мовленні на засадах проблемних ситуацій: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Київ. нац. лінгв. ун-т. Київ, 2017. 284 с.

2. Петрусевич Ю. А. Види та форми інтерактивних технологій для навчання майбутніх учителів монологічного мовлення. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія : Педагогіка психологія. К.: Вид. центр КНЛУ, 2011. Вип. 19. С. 131–142.